

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezne številke po 3 centi.

Dopolj. brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRK, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovensans (Kraljevina) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 1st 1909, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No. 71. Fri. Sep. 7'13 Vol. VI.

Dan za delavca.

Pretečeni pondeljek smo praznovali ameriški delavski dan. To je dan, ki so ga postavljajo raznih držav določile delavcu, da ga praznuje, da počiva.

In dan počitka za delavca je naravna in popolnoma pravična stvar.

Ako pogledamo naravo, ki nas obdaja, vidimo, da tudi ona v svojem delovanju in razvitu, v gotovih časih in dobah, počiva in zamre, da se potem zopet veličastno probudi. Zato pa je tudi popolnoma naravno in umetno, da oni človek, ki vzbuja s svojo silo naravne moči, ki oživlja s svojim delom vse človečanstvo, ima svoj dan počitka, ko gleda na svoje izvršeno delo in se pripravlja na podjetja v prihodnosti.

Delavska roka pridobiava in vlači iz zemlje zlato in srebrom, da se drugi s tem zlatom in srebrom krase in uživajo. Na stotisoč delavcev preživi večinoma svojega življenja pod zemljijo, da iz zemeljske neizčrpebine globine privaja na dan železo, katero zopet dobi delavska roka, da ga preliva, kuje, da se na krilih tako skovana železna dviga v zrak, da plove po morju, po brodovih, parobrodih in železnicah.

In ta roka, ta človek — delavec, ta mora dobiti počitek, da uživa sadove svojega neuromnega dela.

To je postava narave in pravice.

In vendar opazimo v tem našem življenju, da se človek dviga proti zakonom narave in pravice, dviga se človek, ki hodi zapovedovali delavcu, da dela dokler se mu hrbet ne skrivi, dokler niso njegove telesne moči popolnoma izčrpane, dokler delavca delo ne ubije, in to vse iz namena, ker mislim, da je delavcev sredstvo za dobček in užitek onega, ki da denar, da se kako podjetje zacne.

Proti večnim, pravičnim in naravnim zakonom narave, se dviga trda in grabežljiva roka brezdušnega, grabežljivega kapitala, ki hoče, da se iz človeka naredi suženj, iz delavca sredstvo, ki naj služi v ta namen, da se založniku kapitala dobro godi, da uživa vse veselje sveta. Pri tem je upoštevan delavec, ki dela z roko, kakor delavec, ki dela z duhom.

In z onimi milijoni, zemeljskim bogastvom, ki ga pridobiava delavec s svojimi žulji, se uporabi mnogo, mnogo naravnega bogastva, da se delavca drži v temini, v gorečih livenah, zadušljivih tovarnah in povod, kjer izkorisčevalci drže izkorisčane, da za njih delajo, a od dela samo toliko dobičajo, da od danes do jutri živijo, tako da so vedno odvisni od volje in milosti onih, za katere delajo, proti postavam narave in pravice.

Tako je današnje delavsko stanje po celi zemlji, pa tudi tukaj v Zdjednjih državah.

O tem najbolje tudi vi veste, cenjeni čitatelji, dasiravno o tem kako malo razmišljate. Začovljeni ste, ako morete za drugega delati, da vam dajo

od vašega dela samo toliko, kolikor vam je dovolj, da živite, da lahko še nadalje za korist in polno možno drugih delata, da boste še nadalje brez pravice in brez varstva.

Največje zlo, ki danes tepe modernega delavca, je še vedno neznanje, temota, ki nikakor ne prispiti navadnemu delavcu, da kaž misli in kaj naredijo za svojo lastno korist. In oni, ki imajo delavca v oblasti, skrbne na vse načine, da delavec tak tudi ostane. Ponujajo mu jako malo ali pa nič višjih korakov za napredok, da se delavcem odpro oči in uvedejo novo formo svetovnega gospodarstva. Resnica je, da delavci taki, kot so danes ne morejo upeljati boljših razmer, ki bi naravnost katastrofalno uplivale na njih položaj k boljšanju. Veda, znanje, omika, to pomore delavcu, da pride naprej, da se odrese napo sužnji razmer in celo sužnega jarima, ki ga nosi danes po deset, dvanajst ur na dan.

Clovek, sam, zapisušen, si domišljava, da je še bolj nepoznat, še bolj nesrečen, kot je v resnici, ne čuti v sebi poguma, da kaj začne, da je v resnici človek, cel človek, ne pa suženj, da ne vidi v vsakem drugem človeku gospodarja, pred katerim mora kleče plaziti. Toda to vidijo samo oni, ki so popolni in samostojni ljude, zavedajoči se svojih pravic in dolžnosti, ki jih imajo kot člani človeške družbe.

Do takega spoznanja delavskog človeka pa vodi samo prosvetna in omika.

V tem je temelj in podlaga vsakega osvobodenja in pravice, da uživajo sad svojega dela.

Dokler tega ne spozna vsaj večji del delavstva, toliko časa bo vladal neznanost današnji moderni delavski položaj, enako razmerje kot danes med delodajalcem in delavcem, dotedaj bodejo gospodarili ne samo nad našimi telesnimi, pač pa tudi duševnimi silami.

Dokler bo večina delavcev mislila, da je proslava "delavskoga dneva" za to, da se ta dan veliko pije, nego drugo dnevi, dokler bodejo naši delavci stali ob strani in gledali one delavce, ki zavedni in združeni korakajo, zvesti si svoje moči in sile, dotedaj bi našim delavcem trda predala kot dosečaj, in morebiti še huje. Zato pa vam ob priliki prošlega dneva priporočamo: Berite, učite se, razmišljajte, ker po tem ste na potu napredka, samostojnosti in svobode. Iščite znamenje, in privedlo vas bo do svetlobe, stopajte v delavske organizacije, in postali boste močni, bodite celi ljudje, postanite svobodni, in gospodarji boste namesto sužnjev.

Na ta način in v tem pomenu si se moral proslavljati vsak delavski dan, dokler ne napoči pravi delavski dan za delavca — dan, ko se bo čutil samostojnega, ko bo z veseljem opravljal svoje delo, zaveden, da je prost.

Nadaljevanje iz prve strani.

Dopisi

so tudi naši šolarji veseli, ko pridejo iz temnih in že zastreljenih poslopij v krasno novo slovensko šolo, ki ni samo ponos učencem, ampak celenemu slovenskemu narodu. Ni moj namen govoriti od truda in požrtvovanosti nas vseh, kajti vsakega dolžnost je podprtajo, najsibodejo oni, ki imajo otroke ali ki jih nimajo, ali ki še niso dorastli, vsakega otroka, ki bo z veseljem opravljal svoje delo, zaveden, da je prost.

Zadovoljen sem bil. Berač je priporočeval:

"Moja rojstna vasica leži na Notranjskem pod Nanosom.

Moji stariši so bili premožni,

tri moje sestre so se dobro omožile; le jaz — oj usode!

— sem siromak, berač, odvisen od milodarov usmiljenih ljudi.

In zakaj? Ali ni tega krit moj oče sam?

Večna luč naj mu sveti?

Da sem berač, leži krvida na mojem očetu, ker me ni prav vzgojil. Samoglavnost in

trma mi je bila prirojena, ki jo

je hotel oče odgniti, ko je bil

le prepozno. In da je režal

name in me skušal tepliti, ko

sem že fantoval, je bilo še slabše.

Jezilo me je to — in je z

če sem nagajal očetu.

Ta leta, v katerih nisem zgo

voril z očetom ne ene lepe be

sedne, so mi postala zoprena...

Pobrisal sem jo v Amerikol,

kjer sem ostal čez dvajset let.

Dvajset let biti v Amerikol,

Sem li kaj zasluzil? Nič! Kar

sem prislužil s svojimi krvavi

mi in žuljavimi rokami, da

bodejo primerno izobraženi.

Sedaj se vrši šolski fair, ki

bo mogče trajal dva tedna,

predno bodejo oddani vsi dobitki,

kateri ste že videli ali ki še

niste, pridite vsak večer, in

prepričan sem da bo vsak dobil eno ali drugo stvar, kar bo pomemalo naši mladini.

(Dolžnost staršev je pa, da izšolajo svoje otroke, ne samo delo, da bo znal pisati ali brati, ampak da ne bo večni trpin, kot smo mi, da se bo tako zgodilo, da ko bo oče ali mati star, da bo sin ali hči lahko rekla: Sedaj ste star, pa boste mi skrbeli za vas. Da ne bo tako, kakor se sedaj marsikdaj sliši, ko pravi sin očetu: Tihih bodite, kakor ste nas učili, taki pa smo.)

Priporočam vsem Slovencem, da pride vsakdo pogleda notranjost šole in krasne dobitke. Veselje vlada pri fairu. Zatorej na svidenje vsak večer pri naši šolski veselici in fairu, katerega dobček gre za novo slovensko šolo v Clevelandu.

J. V.

Požigalec.

Ivan Petelin.

Hladne sapice so vele čez ljubljansko barje tja do Vrhniške. Solince je pripekal in sušilo mrvo ob Ljubljanci. "Danese se pa suši, danes je pa dan," je govoril kmet. "Danese pripeka in sapo ponoma, da se nam mrva suši." Na travnikih ob Ljubljanci je mrgovalo delavcev: obračali so se, razmisljajo mrvo pod streho. Ne vem, kako je prišlo, da so mene neko obozdrili. Ljudje so mi spravili ti ljudje za par mesecov v blaznico.

Takega lepega poletnega dne je prišel v našo vas berač, majhen in čokat, kosmatega obrazca; brke so mu visele čez usta. Star je bil in tresel se je. Sedel sem ž njim pred hišo in gledala sva mimo vozeče težko naložene vozove.

"Glej, mladenič," mi je dejal berač, "srečni so kmetje, ko jim je letošnje leto dalo toliko sene. Veseli so njih obrazki, so spravljajo mrvo pod streho. Kaj bi pa bilo, če bi kdo zapalil njih shrambe in kozolce?"

Območniki je pri tem stavil v pogledal v tla, da se je zdelo, da mu nekaj leži v srču.

"Uničeno bi bilo vse," je dejal nato. "Kaj misliš ti o človeku, ki si se prednarijan zaneti ogenj pod polnim kozolcem?"

Pogledal me je v lice in v del sem, da željno pričakuje od mene odgovora svojemu vprašanju.

"Kaj naj drugega mislim o njem, kakor da je zlobnež, ki ga mu ni kmalu para," se je glasil moj odgovor.

"Prav imas, fant," je rekel berač... In glej, mene je zapalil hudobni duh, da sem začupal svojemu sovražniku kozolec... Storil sem to iz mazanje.

"Kaj, vi ste storili?" sem se začudil jaz. Nisem si mogel misliti, da bi bil ta stari berač hudodelnik. "In se je zvedelo, da ste vi zanetili ogenj?"

"Nikoli ne bi prišlo na dan, če se ne bi sam javil sodišču... Saj veš, vsakemu zločinu mora slediti kazen... Pa poslušaj mojo žalostno povest."

Zadovoljen sem bil. Berač je priporočeval:

"Moja rojstna vasica leži na Notranjskem pod Nanosom. Moji stariši so bili premožni, tri moje sestre so se dobro omožile; le jaz — oj usode!

— sem siromak, berač, odvisen od mildarov usmiljenih ljudi. In zakaj? Ali ni tega krit moj oče sam?

Večna luč naj mu sveti? Da sem berač, leži krvida na mojem očetu, ker me ni prav vzgojil. Samoglavnost in

trma mi je bila prirojena, ki jo

je hotel oče odgniti, ko je bil

le prepozno. In da je režal

name in me skušal tepliti, ko

sem že fantoval, je bilo še slabše.

Jezilo me je to — in je z

če sem nagajal očetu.

Ta leta, v katerih nisem zgo

voril z očetom ne ene lepe be

sedne, so mi postala zoprena...

Pobrisal sem jo v Amerikol,

kjer sem ostal čez dvajset let.

Dvajset let biti v Amerikol,

Sem li kaj zasluzil? Nič! Kar

sem prislužil s svojimi krvavi

mi in žuljavimi rokami, da

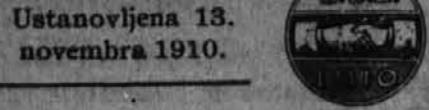
bodejo primerno izobraženi.

Sedaj se vrši šolski fair, ki

bo mogče trajal dva tedna,

predno bodejo

Slovenska Dobrodolna Zveza

Ustanovljena 18.
novembra 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNICK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MART. COLARIČ, 15820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1245 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 6810 Prospect Avenue.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spiller Avenue.
Nadzorniki: ANTON OŠTR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIČ, 1368
East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELJ, 6128 Glass Avenue.
Porotnik: ANT. AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ŽIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se posiljajo na glavnega tajnika,
denarnice nakanice pa na glavnega blagajnika.
Zvezino gieslo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

IZ GLAVNEGA URADA S. D. Z.

Spremembe pri krajevnih društvih v mesecu juliju 1913.

PRVI MESEC DOLGUJEJO.

Pri štev. 1. Cert. štev. 4 Anton Zorčič, 10 Jos. Žokalj, 19 Fr. Knaus, 49 John Udovič, 51 Fr. Hočevar, 55 Fr. Matjašič, 57 Jos. Preskar, 60 Jos. Preščan, 86 Karol Greiner, 91 F. Okički, 96 John Pugelj, 97 Ant. Kuhar, 116 Mat. Vertošnik, 117 Jos. Brožič, 138 Fr. Smole, 139 Toh. Kraševč, 172 Ant. Starčič, 174 Fr. Smaldek, 175 Ant. Snel, 194 Jos. Sinkovec, 199 And. Maček, 200 Ant. Ogrinc, 204 Fr. Nusdorfer, 210 John Mlakar, 217 And. Snel, 218 Ant. Felicjan, 244 Fr. Senica, 228 John Kakšič, 229 Ant. Kaušek, 232 Avg. Kofal, 234 Ant. Papež, 248 Jos. Pureber, 261 Fr. Oštir, 265 Ant. Leopold, 269 Fr. Osredkar, 281 Fr. Suhadolnik II, Martin Avsec, 286 Fr. Cetalič, 301 Al. Spehek, 303 Jos. Zupančič, 311 John Zakraješek, 314 Mat. Urh, 344 John Ponikvar, 363 J. Avsec, 368 John Blatnik, 377 Mih. Urh, 381 John Šlogar, 402 John Rojc, 405 Mat. Petkovšek, 441 Lov. Škrjanc, 494 Jos. Kapušin, 497 Al. Marn, 498 Fr. Mulc, 520 John Sadec, 525 Jos. Pretnar, 531 Vinko Zabivnik, 543 John Vičič, 547 Fr. Marn, 594 John Babnik, 605 Jos. Ogrin, 621 Ant. Urbančič, 671 John Hudoklin, 674 Mat. Velikonja, 679 And. Vever, 849 Fr. Derjak, 851 John Mikolič, 854 Val Fabjan, 875 Jos. Lausein, 960 Al. Kerne II, 964 Ig. Luzner, 1046 Jos. Jurečič, 1047 Ant. Puček, 1053 G. Marolt.

Pri štev. 4. Odd. A: Cert. štev. 556 Fany Fifolt, 580 Jos. Sajovic, 581 Ana Lenčič, 613 Ana Dragan, 615 Ana Stričič, 637 Mary Mestnik, 906 Mary Skaber, 907 Jos. Grdina, 910 Jos. Kolenc, 972 Mary Markovič, 1022 Ivana Maček, 1023 A. Levstik, 1029 Ana Opeka,

Oddelek B. Cert. štev. Fany Čučnik, 171 Ela Anžur.

Pri štev. 5. Cert. štev. 508 Al. Godec.

Pri štev. 6. Cert. štev. 423 Luka Bajc, 426 John Prijatelj, 430 Ant. Fabec, 431 John Korenčič, 432 And. Gerl, 434 Ant. Darovec, 437 Ant. Globokar, 440 Jos. Kapudija, 512 John Kapudija, 513 Ant. Prijatelj.

Pri štev. 7. Cert. štev. 463 Jos. Mišlaj, 474 M. Pečjak, 584 Fr. Kaušek, 585 Jos. Kaušek, 595 Lov. Gavtroža, 627 Jos. Kozoglavl.

Pri štev. 10. Cert. Stev. 684 Jos. Frankovič, 686 And. Slak, 688 Al. Adler, 693 F. Cesar, 695 Jak. Kastelic, 696 Ant. Gole, 697 Jos. Juh, 700 Fr. Jernejčič, 702 Jos. Jerič, 798 John Rogel, 801 Jos. Fortuna, 802 Ig. Godec, 804 Fr. Česnovar, 805 G. Perušek, 892 John Kastelic, 893 Ant. Adler, 995 Jos. Moser, 996 Mat. Bohojamec, 1070 Jos. Glavan, 1071 Alojz Fefolia.

Pri štev. 11. Cert. štev. 771 Rozi Zupančič, 725 Ant. Turk, 890 Fany Turk, 891 Fany Sajovic, 1056 Ivana Korčič.

Pri štev. 12. Cert. štev. 813 Karol Penko, 815 Fr. Virant, 818 Lonusi Virant, 819 Jos. Kopore, 822 Fr. Pucelj, 824 John Pucelj 994 Jos. Škrjanc.

Prvi mesec suspendirani, ali dva meseca dolgujejo.

Pri štev. 1. Cert. štev. 39 Fort. Zupančič, 52 Martin Sintič, 64 Martin Colarič, 188 John Smrke, 212 Ant. Zajc, 243 Ig. Germ, 253 Ant. Grdina, 353 Ant. Jamnik, 424 Fr. Zupančič, 452 Fr. Bizjak, 492 Jos. Zulič, 571 Matija Klemenčič.

Pri štev. 2. Cert. štev. 506 Ivana Zajc.

Pri štev. 4. Cert. štev. 553 Uršula Zalokar.

Pri štev. 6. Cert. štev. Lov. Klun.

Pri štev. 7. Cert. štev. 753 Jos. Štrin.

Pri štev. 9. Cert. štev. 652 Jos. Grbec.

Pri štev. 12. Cert. štev. 870 Jos. Tomažič.

Drugi mesec suspendirani ali tri meseca dolgujejo.

Pri štev. 1. Cert. štev. 239 Ig. Kočevar, 249 Al. Vertošnik, 279 John Velkovrh, 743 Jos. Ražen.

Pri štev. 4. Odd. A. Cert. štev. 551 Fany Okički, 905 Južna Oberst.

Oddelek B. Cert. štev. 638 Mary Urbancič.

Pri štev. 10. Cert. štev. 797 Ludvik Barle.

Pri štev. 11. Cert. štev. 729 Anna Štepec.

Pri štev. 12. Cert. štev. 866 Frank Frank.

NOVO PRISTOPILI.

K štev. 7. Cert. štev. 1027 Ig. Zupančič, 1073 John Sever, 1074 Mich. Zruc, 1075 Al. Lukanc, 1076 Ant. Hočevar, 1077 Ant. Draksler, 1078 John Šuštaršič, 1079 John Čujec, 1088 John Gorenje, 1081 And. Mrak, 1082 Fr. Jerančič.

K štev. 4. Cert. štev. 1083 Neža Baraga, 1084 Ana Bradač, 1085 Ana Petkovšek, 1086 Mary Švetek, 1087 Genovefa Zupan, 1088 Mary Vintar, 1089 Neža Truden, 1090 Mary Jurečič, 1091 Mary Švegelj, 1092 Mary Kraševč.

K štev. 8. Cert. štev. 1093 Josipina Demšar.

K štev. 14. Cert. štev. 1094 Fr. Sedlar, 1095 John Kleinindst.

K štev. 5. Cert. štev. 1096 Frank Laurič, 1097 Ant. Dolenc, 1098 Al. Kosmač, 1099 Fr. Pernač, 1100 Anton Jančar.

K štev. 9. Cert. štev. 1101 Jos. Brodnik II, 1102 Jos. Slana, 1103 Al. Brodnik, 1104 John Lunder, 1105 John Zubukovč.

K štev. 3. 1106 Henrik Spehek, 1107 John Špehek (otroka).

K štev. 2. 1108 Neža Snel.

K štev. 1. Cert. štev. Jos. Zabukovč, 1110 John Rožnik, 1111 Martin Rožnik, 1112 Mih. Škrjanc, 1113 John Budč, 1114 Ant. Pevc, 1115 Felix Drenik, 1116 And. Jalovec, 1117 Al. Darovec, 1118 Mih. Grdač.

NOVO DRUŠTVO.

Stev. 15. Cert. štev. 1119 Fr. Šober, 1120 Fr. Lunka, 1121 Fr. Jurčič, 1122 Fr. Šivic, 1123 Ig. Markovič, 1124 Fr. Kovčič, 1125 Matija Pakš, 1126 Martin Črnkič, 1127 Jos. Rožič, 1128 Ant. Hrovat, 1129 Ant. Lah, 1130 Karol Kraševč, 1131 Ant. Novak, 1132 Al. Malovič, 1133 Frank Jurec II, 1134 Al. Župančič, 1135 Jernej Markovič.

ZOPET NAJAZ SPREJETI.

K štev. 1. Cert. štev. 2 John Škerl, 42 Jos. Sintič, 58 M. Strniša, 69 John Vintar, 72 Fr. Nose, 80 John Stipič, 88 John Komocar, 95 Lov. Kolman, 98 John Petrovič, 100 John Zulič II, 105 John Smolič, 106 Jakob Žele, 108 Matevž Molk, 113 Al. Rojc, 141 Fr. Suhadolnik I, 142 John Škvarca, 151 Oz. Hiti, 153 Jos. Supan I, 157 John Gorenja, 158 E. Krečič, 165 Al. Senk, 166 Fr. Urh, 176 Mat. Zagorec, 180 John Telban, 183 Nik. Trček I, 192 Jos. Stefe, 193 Fr. Nelc, 266 F. Starin, 271 M. Pincolič, 273 John Tramte, 275 John Vegel, 276 Fr. Antončič, 284 Al. Kerne I, 289 K. Šmigovec, 297 Jos. Les, 320 Fr. Kolenc, 346 Jos. Kozoglavl, 350 Ant. Vardjan, 366 L. Kolegar, 396 Jos. Žerjav, 398 Jak. Mali, 400 Jernej Pintar, 490 Peter Klun, 530 Jos. Potocnik, 536 Ant. Kraševč, 539 Ant. Zagorec, 546 Ant. Matos, 549 Mih. Šenk, 588 Fr. Klemenčič, 589 Jos. Vidmar, 672 Fr. Mulej, 673 Jakob Hiti, 740 Fr. Zalokar, 741 John Urbančič, 742 Fr. Pekolj, 744 Mih. Franko, 746 Jos. Galic, 847 Mat. Mikolič, 957 Fr. Les, 961 Jos. Gramc, 159 Jos. Zupančič, 191 Al. Hribar, 230 M. Jalevec II, 247 Fr. Šepc, 290 Stefan Vihtelic, 316 Ant. Žgajner, 345 Ant. Ček, 372 Fr. Rant, 408 Jos. Hren 745 Al. Papež, 44 Val. Kodrič, 187 John Avguštin, 293 John Flaišman, 306 Ig. Živoder, 373 Fr. Grandovec, 567 Fr. Štokar, 642 Jac. Četinski.

K štev. 2. 340 Nežika alan, 485 Mary Pastotnik.

K štev. 4. Odd. A. Fany Oštir, 488 R. Jerše, 552 Mary Papež, 777 Neža Peček, 778 Mary Unetič, 909 Mary Kuhar, 912 Rozi Gornik, 971 Ter. Marolt, 974 Jos. Dolenc, 997 Ema Hočevar, 1025 Mary Gorenc, 1027 Mary Šega.

Oddelek B. Cert. štev. 16 R. Jalovec I, 35 F. Klopčič, 63 Jos. Vegel, 120 Al. Klopčič I, 578 Ivana Rojc, 616 Jos. Ogrin, 383 U. Matjašič.

Oddelek C. Cert. štev. 17 R. Jalovec II, 20 Mary Knaus, 36 Al. Klopčič II, 76 Ana Kaprol, 83 Fany Stipič, 101 Fany Zulič, 114 Ivan a Rojc.

K štev. 5. Cert. štev. 562 Jos. Mihelčič, 864 Ig. Jančar.

K štev. 6. Cert. štev. 48 John Ivančič I, 427 Ant. Pugel, 433 Jernej Oberstar, 439 Fr. Šlajpah, 295 John Ivančič II, 858 Robert Ivančič.

K štev. 7. Cert. štev. 460 Fr. Marinčič, 466 Ig. Mayer, 467 Fr. Mayer, 468 Jos. Furjan, 469 John Blatnik, 470 Fr. Šajovic, 472 Jos. Novak, 476 Martin Jerančič, 528 Ant. Nagode, 583 Fr. Petek, 586 John Budnar, 711 Ant. Valičič, 748 John Sterlek, 751 Ant. Ant. Vidbar, 861 Jos. Sterlek, 714 Ant. Mayer, 713 Ig. Mayer.

K štev. 9. Cert. štev. 664 Al. Perme, 717 Al. Pengal, 792 Luka Kolister, 827 John Pengal, 878 Fr. Gole.

K štev. 11. Cert. štev. 730 Mary Modic, 733 Fany Turk I, 735 Fany Simončič I, 736 Mary Laurič, 769 Fany Simončič II, 888 Rozi Marn.

K štev. 12. Cert. štev. 865 Ant. Tomažič I, 867 Fr. Bojc, 868 Ant. Tomažič II, 869 Jos. Stupica.

ČRTANI.

Pri štev. 1. Cert. štev. 130 Ant. Lekan, 245 Ant. Kolenc, 565 Fr. Valenčič, 590 Julijan Zdovc.

Pri štev. 5. Cert. štev. 782 Fr. Mišic.

Pri štev. 7. 748 Jos. Kocjan.

Pri štev. 10. Cert. štev. 800 Jos. Vidic.

ODSTOPILI.

Pri štev. 13. Cert. štev. 833 Ana Bojc.

Frank Hudovernik, gl. tajnik.

NAZNANILO.

Naznanjam Slovencem v Clevelandu in okolici, da sem se preselil v svojo hišo na 1165 Norwood Rd, dober streljaj od slovenske cerkve. Lahko me vsak najde, ker imam isto tablo pred hišo, kot sem jo imel na 61. cesti. Naznanjam tudi, da imam mnogo hiš naprodaj v sredini slovenske naselbine. Objednem se pa tudi Slovencem priporočam, da kadar nameravajo zavarovati se proti ognju ali nezgodam, da se oglašijo pri meni. Zavarujem hiše, automobile, piano in pošti. John Zulich, 1165 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1298 R.

The Jacob Laub Baking Company.

Naša tiskarna je slovenska umiška tiskarna.

4919 LORAIN AVE.

POSEBNOST! Varnostni bonci za društvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonji.

AUGUST HAFFNER,

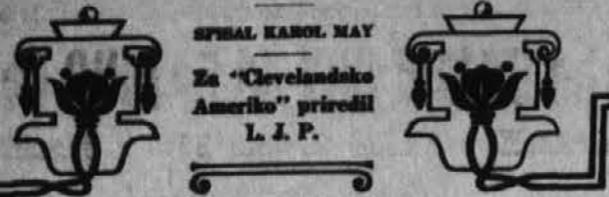
1203 Norwood Road.

POSEBNOST! Varnostni bonci za društvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonji.

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Al

V divjih Kordiljera

(Nadaljevanje romana "Ob reki Rio de la Plata")

DRUGO POGLAVJE.

Stari puščavnik.

S Penom se vsedeva na mestu, katero nam je določil el Jerno, nameč v sredini taborišča, prav blizu ognja. Rudečkarji so najujo popolnoma obkrožili. Ko sedimo, reče zet:

"Pravega posvetovanja, katerega bi se vdeležili vsi, ne moreš biti, ker vidva ne razume jezika naših ljudij. Pozejta mi, kakšen položaj vlaže v vasi?"

"Natanko ne morem povedati," odvrnem jaz. "Vas je prazna in zapuščena."

"Torej ni ničesar v vasi?" "Ničesar. Odkar je prebivalstvo zvedelo, da so Ciriguanci potolki Tobe, so odnesli vse svoje premoženje na otroke."

"Tudi živali?"

"Tudi." "To je slabol. Kako pridemo na otroke?"

"Lahko. Stari deserto je razposlal nekaj ogleduhov, ki so postili čoln ob bregu. Naznani morajo, kdaj se Ciriguanci približajo. Ta čoln mi lahko porabimo, da pridemo na otok."

"Ah, tako. Kako so pa ljudje na otokih razdeljeni?"

"Na velikem otoku so obročeni možje z vsem premoženjem, na manjših otokih so se izbrale ženske in otroci in živino. Za vas je položaj tako upeden. Ciriguanci pridejo iz zapada, in bodo torej Toba Indijanci obračali vso svojo posornost proti zapadu. Na drugi strani pa, kjer je drevje, se vi lahko pripazite in se skrijete med drevjem. Poleg tega je pa na otoku še samotna cerkev, ki je popolnoma zapuščena, in kjer se lahko skriješ vsi Mbokovi."

El Jerno je bil silno zadovoljen z mojimi načrti. Obrne se k rudečkarjem in jim pove, kar je slišal. Pozneje se pa posvetuje z glavarjem. Seveda razamel nisem ničesar. Ob koncu pogovora pa sem ujel eno besedo, ki se je glasila kot Horo. Konečno pa je bil pogovor končan, in el Jerno se zopet obrne proti nama:

"Hiteti moramo, ker Ciriguanci lahko vsak trenutek pridejo. Sklenili smo, da se takoj podamo na pot. Vi greste v naši sredini."

Vsa boda se dvigne. Ogenj pogasio, in polovica najine napole je bila s tem končana. S Penom korakava skupaj, in sva se tudi lahko šepetaje povarjalja. Baš mi reče Pena:

"Midva bodeva umorjena."

"Kdaj?"

"Kadar dobijo denar."

"In kaj mislijo z imenom Horo?"

"Nekega moža, ki je pri Mbokovih ujet. Od Desierta so hoteli zahtevati odkupnino za njega, kar pa sedaj seveda ne bo potreboval."

Ta se vmeša v najin pogovor el Jerno, ki nama svetuje, da je bolje, čeprav ničesar ne govori. Najni položaj je postal od minute do minute bolj nevaren. Samo eden se naj najni dotakne z zastrupljeno puščico, pa sva zgubljena.

Kmalu pridemo do gozda in ob breg lagune. El Jerno ni popolnoma veroval mojim izpovedim, zato je postal nekaj ogleduhov za meno. Vrane se imu sporočijo, da je vas v resnicu popolnoma zapuščena. Potem pa korakamo naprej do prostora, kjer stoji čoln prizvoden.

"Tako majhen?" reče el Jerno. "Najmanj dvanajstkrat se moramo v njem peljati. Pošte, če je še kak čoln v bližini."

Toda čolna ni bilo nikjer. Po kratkem posvetovanju z glavarjem, odloči zet, da gre on najprvo v spremstvu glavarja na otok, da preuže, če je

vrh in potem v zapore, katerih še videli niste."

"Dobro torej, proč z njimi. Da pa ne vedo, kje se nahajajo, zavežite jim oči, usta jim pa lahko odmašte, ker kričijo sedaj lahko kolikor hočejo."

Deserto odda potrebna velja. Nekaj glasnih kljucov privabi čolne iz drugih otokov in tudi veliki splav pripeljejo k bregu.

Med Toba Indijanci vlada silno veselje. Ujetniki so morali poslušati psovke, kakorši si more le južni Indijanci zmisli. S Penom stojim in odaleč gledam celo početje. Pena me vpraša:

"Ali ne bi šla nekoliko k ujetnikom?"

"Jaz je ne, vsaj sedaj ne. Počakajmo, da so enkrat na skali. Z Jernom bi rad govoril resno besedó."

"O čem pa?"

"O onem Hornu, o katerem so se pogovarjali. Koliko časa je načelov žele vjet pri Mbokovih?"

"Kmalu smo na drugem bregu, na otoku. Polagoma se spiazimo v cerkev. Indijancev seveda ni bilo videti, ker so se skrili pod klopi. El Jerno preisce vse in ne najde ničesar. Ko pride zopet ven, reče:

"Nikogar ni. Vidva ostaneta tukaj, in sicer z meno. Glavar se pelje nazaj in ostane tu še le tedaj, ko so vsi ljudje zbrani v cerkvi."

Glavar po teh besedah odide. Jerno pa gleda proti ognju, katerega pali stari deserto.

"Tudi ženske so zraven," reče. "Rad bi štel, koliko ljudij je."

"To lahko naredite bolj udobno. Dajte se nesti k ognju."

"Nesti? Kaj ste od zlodja? Kdo naj me pa nese?"

"Jaz."

"Clovek, vi ste popolnoma blažen. Mene nesti! Rad bi vedel — —"

"Zakaj vam to svetujem? za prekinem. "Raje vam pokazem kot povem, nameč tako, na tak način — —"

Z obema rokama ga zgrabim za vrat in ga potegnem v cerkev. Nekaj brea z nogama potem pa ostane miren. Toba Indijanci so opazovali ta prizor v temi in so prisli sedaj bližje, da zvezejo el Jerna. Ko je bil zvezan, mu zamašim tudi ust, nakar ga nesem k ognju. Ko začujojo tam moje krate, se obrnejo obrazi vseh na mene.

"Tu je Jerno," rečem, ko vržem truplo na tla, "vzemite ga v svojo sredo. V cerkvi ga nisem hotel pustiti, kajti on je najbolj prebrisan izme dvuhe."

Desertu nasvetujem, da poslje še nekaj mož v grmovje ob bregu, da bo šlo delo hitrejši od rok, nakar se hitro podam k vodi, kajti prvi čoln s petimi Mbokovi mora priti vsak trenutek. Ko vidim, da je vse varno, korakam v cerkev. Pet Indijancev pride. Prvi vpraša nekaj v svojem jeziku, nakar mi Pena odgovori, in Indijanci misli, da ima Jerna pred seboj. Adutje vstopijo in v tem trenutku ji že podberemo na tla. Tako se je zgodilo z vsemi drugimi, in niti en sam ni imel časa, da bi zakričal. Celo glavar, ki je prišel zadnji, koraka tako zaupno v cerkev, kot bi bil tu doma.

Vse skupaj je trajalo dobro uro. Ko smo bili gotovi, naznam deserto, da se je teška naloga popolnoma posrečila. Vendar ni bilo časa da bi držali roke križem, kajti na potu je še bil sendador z veliko večjim številom indijanskih vojnikov.

"Hvala svetim nebesom!" vzlikne deserto.

"Kaj, vi se ne bojite?" rečem.

"Ne, pač pa se veselim. Sendador dobimo v svoje roke."

"Toda preslabi smo za njeve ljudi."

"Ne bojte se. Po tem, kar sem sedaj videl, se lahko držemo vsega. Vi ste silno bistri in previden mož — —"

"Ha! Ne gorovite o tem," ga prekinem. "Najbolje je, da pošljete nekaj ogleduhov ven, ki naj poizvede, kdaj pride sendador. Sedaj pa moramo skrbeti predvsem za varnost teh jetnikov, kajti priti morajo na kak prostor, da ne bo treba mnogo stražnikov, ker ljudi bodo potrebovali, če sendador prihod.

Dalje prihodnjič.

Najboljši naročnik je oni, ki veste vselej prebere ves list,

ga priporoča drugim in vselej ob času ponovi naročino. Ali ste jo že plačali?

Mali oglasi.

O' TINVNZN
Cenjenim bratom dr. sv. Jožefu se naznanja, da je društvo pri svoji zadnji seji sklenilo, da se daruje za novo slov. šolo sv. Vida gotovo svoto. Ker se ravno sedaj vrši fair v prid nove šole, se je sklenilo, da se za to svoto nakupijo dobitki, za katere se bode srečala. Določil se je poseben večer, kdaj se žrebanje vrši, in sicer na soboto, 6. sept. zvečer. Priporoča se bratom, da se v velikem številu udeležijo. Mogoče bo še srečen, kdor bo kaj zadel.

Fr. Košmerl, tajnik.

NAZNANOLO.

Spodaj podpisani naznanjam, da sem odpril trgovino z modnim blagom. Imam blago na jarde, vse vrste spodne perilo za celo družino, splet vse, kar se potrebuje. Imam tudi dobro šiviljo v trgovini, ki izdeluje ženske in otročje obleke. Za običajni odjem mojega blaga se priporočam.

J. F. KOS,
15406 Calcutta ave.
Collinwood, Ohio, stop. 116.
Fri. 71-77

Delo dobi poštena Slovenka Mora znati nekoliko angleško. Sprejme se takoj na delo. Stara mora biti nad 16 let. Plača po dogovoru. Frank Makše, 3512 St. Clair ave.

Krajne bolečine
se lahko hitro odpravijo s rabo Severovega Gotharskega Olja (Severas Gothard Oil), katero se ceni kot najboljše mazilo zoper revmatizem, otekline, otoplje, odrge, okorekle skele in mišice, nevralgijo in razne druge bolečine. Cena 25 in 50 centov v lekarnah. W. F. severa Co., Cedar Rapids, Iowa

NAZNANJAM!

Cenjenim rojakom, da sem se preselil in odpril večjo trgovino.

Prva slovenska trgovina z WHITE šivalnimi stroji.

(Prodajam britve, škarje nože in sploh vse enako orodje. Naznjam, da brusim britve, škarje in vse rezilno orodje. Popravljam šivalne stroje, puške, samokrese in vse električne stvari. Moj namen je, vsakemu najbolje postreči. Delo jamčim. Prepričajte se. Se priporočam.

K. BAUZON,
6408 St. Clair ave.

VABILO!

Spodaj podpisani vabim vse svoje prijatelje in znance k poroki, ki se vrši v sredo, 10. septembra z gočno Josipino Jakliči. Poroka se vrši na 1286 Hirt St. Lakewood. Za vse bo preskrbljeno v obilni meri in me bo veselil, videti svoje prijatelje v skupnem krogu.

John Centa, trgovec.

HIŠE NAPRODAJ.

2 hiši na 40 St. za 4 dr. \$4500
1 hiša na 40 St. za 2 dr. \$3000
2 hiši na 45 St. za 4 dr. \$3200
2 hiši na 45 St. za 3 dr. \$2700
1 hiša na 49 St. za 2 dr. \$2500
1 hiša na 49 St. za 4 dr. \$5100
2 hiši na 51 St. za 3 dr. \$4000
hiša na 51 St. za 3 dr. \$3200
1 hiša na 53 St. za 2 dr. \$3500
1 hiša na 59 St. za 3 dr. \$4200
1 hiša na 60 St. za 2 dr. \$3100
2 hiši na 61 St. za 3 dr. \$5000
1 hiša na 66 St. za 2 dr. \$3000
1 hiša na 66 St. za 1 dr. \$2000
1 hiša na 67 St. za 2 dr. \$3000
1 hiša na 67 St. za 1 dr. \$2900
1 hiša na 68 St. za 2 dr. \$2100
1 hiša na 69 St. za 2 dr. \$2700
1 hiša na 70 St. za 2 dr. \$2500
1 hiša na 78 St. za 2 dr. \$3600
2 Hiše na Payne ave. 2 prodajalne, rent \$65. Cena \$6500
1 hiša na Spencer ave. za 4 drži, rent \$3600. Cena \$3800
1 hiša na Standard ave. za 4 drži, rent \$3600. Cena \$3500
1 hiša na St. Clair ave. za 2 družine. Cena \$4500
1 hiša na Meta ave. za \$1.550. Imam še mnogo drugih hiš.

Več poizveste pri Jacob Tisovec,
1156 East 60th St.

1156 East 60th St.